

6. Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΩΝΑ

Ξέρεις πια το πρόβλημα, τους νόμους και τις πλευρές. Ας δούμε τώρα τι κατέθεσε ο ΑΠΟΛΛΩΝ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 25 Ιουνίου 2026, και γιατί κάθε σημείο σε αφορά.

Το υπόμνημα χωρίζεται σε τρία μεγάλα κομμάτια: πρώτα λέει «η Ευρώπη δεν ρωτάει σωστά τους μουσικούς», μετά «να τι πραγματικά συμβαίνει με την ΤΝ», και τέλος «να τι πρέπει να γίνει».

6.1 «Ρωτάτε λάθος τους μουσικούς»

Το πρώτο και ίσως εξυπνότερο επιχείρημα του ΑΠΟΛΛΩΝΑ δεν αφορά τον νόμο: αφορά τα στοιχεία πάνω στα οποία χτίζεται.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όταν αποφασίζει, στηρίζεται σε έρευνες. Ο ΑΠΟΛΛΩΝ επισημαίνει ότι η έρευνα που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για τους μουσικούς είναι υπερβολικά πολύπλοκη. Τόσο, που οι περισσότεροι μουσικοί δεν μπορούν καν να την απαντήσουν. Το αποτέλεσμα: οι άνθρωποι που θα έπρεπε να είναι η βασική πηγή αποδεικτικών στοιχείων, στην πράξη αποκλείονται.

39 έναντι 9.542

Μια μελέτη που παρήγγειλε η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατάφερε να συγκεντρώσει απαντήσεις από μόλις **39 μουσικούς**. Κι απ' αυτούς, μόνο **8** ολοκλήρωσαν το ερωτηματολόγιο. Την ίδια στιγμή, η έρευνα *Streams and Dreams* (Μέρος 2), που έγινε με τη βοήθεια του δικτύου των ΟΣΔ, συγκέντρωσε **9.542** απαντήσεις μουσικών.

Το επιχείρημα του ΑΠΟΛΛΩΝΑ: πώς χαράζεις πολιτική για ένα ολόκληρο επάγγελμα ρωτώντας 39 ανθρώπους; Ας αφήσουμε το δίκτυο των ΟΣΔ να σας βοηθήσει να ρωτήσετε σωστά. Έχουμε ήδη αποδείξει ότι μπορούμε να προσεγγίσουμε χιλιάδες μουσικούς.

Αυτό δεν είναι απλώς παράπνοο, είναι **εποικοδομητική πρόταση** και σε αφορά άμεσα. Η φωνή σου (μέσω του ΑΠΟΛΛΩΝΑ) μπορεί πραγματικά να μετρήσει στις ευρωπαϊκές αποφάσεις.

6.2 «Το opt-out δεν λειτουργεί, και τα deals δεν αρκούν»

Το δεύτερο κομμάτι είναι η νομική καρδιά, όπως το έχουμε ήδη προετοιμάσει στην Ενότητα 4. Ο ΑΠΟΛΛΩΝ λέει στην Επιτροπή, με στέρεα επιχειρήματα:

Το σύστημα **opt-out** για την ΤΝ είναι πρακτικά ανεφάρμοστο για τον μουσικό εφόσον δεν ελέγχει το υλικό του και έχει ήδη μεταβιβάσει το δικαίωμά του στον παραγωγό.

Οι συμφωνίες αδειοδότησης (τα **licensing deals**) ανάμεσα σε δισκογραφικές και εταιρείες ΤΝ δεν μπορούν να θεωρηθούν αυτομάτως έγκυρα. Οι παλιές συμβάσεις δεν προέβλεπαν χρήση ΤΝ, ενώ πολλές είναι προφορικές ή ανύπαρκτες. Ακόμη κι αν ισχύουν, δεν εγγυώνται ότι οι αμοιβές θα φτάσουν στους ερμηνευτές.

Και προσθέτει δύο διαστάσεις πέρα από τα χρήματα: τα **δικαιώματα προσωπικότητας** (φωνή, εικόνα) και τα **ηθικά δικαιώματα** (η προστασία της ερμηνείας σου από αλλοίωση), που μένουν στον καλλιτέχνη και δεν μεταβιβάζονται όπως τα οικονομικά. Άρα μια άδεια από τη δισκογραφική δεν αρκεί για να καλύψει τη μίμηση της φωνής σου από την ΤΝ.

6.3 Τι ζητάμε, συγκεκριμένα

Ένα ανεκχώρητο δικαίωμα αμοιβής, υπό υποχρεωτική συλλογική διαχείριση, για τις χρήσεις ΤΝ. Δηλαδή ακριβώς το εργαλείο του άρθρου 49 (το «καλό εργαλείο» του ραδιοφώνου) εφαρμοσμένο στη νέα πραγματικότητα. Ένα τέτοιο δικαίωμα (α) δίνει **νομική βεβαιότητα** στις εταιρείες ΤΝ (ξέρουν ποιον να πληρώσουν), (β) εγγυάται ότι τα έσοδα **μοιράζονται δίκαια** με τους ερμηνευτές, και (γ) **παρακάμπτει** το αδύνατο έργο της επαναδιαπραγματεύσης εκατομμυρίων παλιών συμβάσεων.

Αμοιβή για τις παρελθούσες χρήσεις (για όσα έργα χρησιμοποιήθηκαν ήδη χωρίς άδεια) και **μαχητό τεκμήριο** (αν η εταιρία ΤΝ δεν είναι διαφανής, να θεωρείται ότι χρησιμοποίησε τα έργα), και τα δύο ευθυγραμμισμένα με το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Μαρτίου 2026.

Διαφάνεια μέσω των ΟΣΔ: αντί να κυνηγάει ο κάθε μουσικός μόνος του την πληροφορία, να την παίρνει ο ΟΣΔ, να την επεξεργάζεται και να ενημερώνει τα μέλη.

Δικαίωμα ελέγχου πάνω στις μιμήσεις της φωνής και της ταυτότητάς σου από ΤΝ.

Σωστή εφαρμογή του άρθρου 18 από τα κράτη (μεταξύ αυτών η Ελλάδα, όπου, κατά το υπόμνημα, «δεν έχει γίνει κανένα ουσιαστικό βήμα»), με τη σημαντική διάκριση ότι για την **παραδοσιακή εκμετάλλευση** δεν χρειάζεται καν νέος νόμος: αρκεί να εφαρμοστεί σωστά ό,τι υπάρχει. Νέα νομοθεσία χρειάζεται κυρίως για την ΤΝ.

6.4 Το πιο ειλικρινές σημείο — και το πιο δυνατό

Θα ήταν εύκολο να παρουσιάσουμε τη θέση μας σαν να έχει ήδη κερδίσει. Δεν το κάνουμε και αυτή η ειλικρίνεια είναι, τελικά, το πιο πειστικό μας χαρτί.

Το κεντρικό μας αίτημα (υποχρεωτικό συλλογικό δικαίωμα) το αντιμάχονται σθεναρά οι δισκογραφικές, και όπως είδαμε, δεν το έχει υιοθετήσει ούτε το Ευρωκοινοβούλιο, που προτιμά τη διαπραγματευόμενη λύση. Γιατί, λοιπόν, επιμένουμε στο υποχρεωτικό;

*Η απάντηση, που είναι και το ισχυρότερο επιχείρημα του υπομνήματος: Η «ελεύθερη διαπραγματέυση» είναι, για τον μέσο μουσικό, μια **ψευδαίσθηση**. Δεν μπορείς να διαπραγματευτείς επί ίσοις όροις με μια δισκογραφική ή μια πλατφόρμα. Και, όπως έδειξαν τα στοιχεία, οι μουσικοί **φοβούνται** να ασκήσουν ακόμη και τα δικαιώματα που ήδη έχουν, γιατί κινδυνεύουν με «μαύρη λίστα». Ένα δικαίωμα που εξαρτάται από διαπραγματέυση, την οποία ο αδύναμος δεν τολμά να κάνει, δεν είναι δικαίωμα, είναι ευχή. Μόνο ένα **εγγυημένο, ανεκχώρητο** δικαίωμα, που κανείς δεν μπορεί να σου αφαιρέσει και που το εισπράττει συλλογικά ο ΟΣΔ, σπάει αυτόν τον φαύλο κύκλο.*

